

АТОМНИК України

№19 (389) 8 травня 2008 року

Заснована 1 грудня 2000 року

ГАЗЕТА ПРОФЕСІЙНОЇ СПІЛКИ

ПРАЦІВНИКІВ АТОМНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ ТА ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ

9 ТРАВНЯ — ДЕНЬ ПЕРЕМОГИ

Шановні спільчани, дорогі ветерани!
Щиросердно вітаю вас із всенародним святом —
Днем Перемоги!

Цього світлого дня ми віддаємо данину глибокої пам'яті полеглим у тяжкій борні за мир на землі, за майбутнє людства.

Доземний уклін, подяка і пошана вам, учасники кривавих битв і працівники тилу, хто своїми ратними і трудовими звершеннями наближав Велику Перемогу, рятуючи нашу країну й людей від фашистського поневолення.

З роками дедалі меншає поруч із нами тих, хто пережив грізне лихоліття, створював у повоєнні роки господарський комплекс країни, включаючи і розбудову ядерної енергетики і промисловості, інших галузей.

Безмежна вдячність вам, дорогі ветерани, за ваші добрі справи, утвердження миру і злагоди в ім'я процвітання рідної батьківщини.

Наш громадський обов'язок — робити все можливе, щоб ви у свята і в будні відчували підтримку й увагу Атомпрофспілки.

Від імені Президії ЦК профспілки і себе особисто бажаю усім вам, творці Перемоги, а також воєнні вдови, міцного здоров'я, бадьорості духу та щасливого довілля.

Зі святом Перемоги, дорогі друзі!

З повагою

**Голова Професійної спілки
працівників атомної енергетики
та промисловості України**

Валерій МАТОВ

**АТОМПРОФСПІЛКА І УРЯД:
НОВА ФОРМА ПАРТНЕРСТВА**

Разом вийти на позитивний результат

Гострота проблем ядерно-паливного енергокомплексу покликala керівництво Атомпрофспілки звернутися до Прем'єр-міністра України Юлії Тимошенко про особисту зустріч для врегулювання ситуації. І ось уже відбулася четверта за ліком зустріч-нарада на найвищому рівні. Започатковано традицію, до речі, зініційовану саме Атомпрофспілкою, про налагодження такого механізму динамічного соціального діалогу влади (див. «АУ» №6, 7, 8, 9, 15, 17—18, 2008 рік) з представниками галузевих профспілок. Саме наймасовіші громадські організації перебувають у гущі трудових колективів, достеменно знають їхні проблеми, наполегливо домагаються зрушень на краще.

На «засвічені» лідерами Атомпрофспілки на попередніх зустрічах-нарадах проблеми підприємств і колективів зони відчуження та ДСП ЧАЕС, ядерної енергетики та атомної промисловості, а також ДП «Придніпровський хімічний завод» глава уряду відреагувала низкою доручень конкретним виконавцям, у встановлені терміни. Зокрема, МНС України має подати до середини травня Кабміну проект Загальнодержавної програми зняття з експлуатації ЧАЕС та перетворення об'єк-

та «Укриття» на екологічно безпечну систему.

Відповідні міністерства та відомства:

— розглянути можливість збільшення витраток держбюджету для утримання ЧАЕС з метою підвищення зарплати, рівня медобслуговування і забезпечення засобами індивідуального захисту працюючих на станції та в зоні відчуження;

— взяти участь у розгляді колективного трудового спору, зареєстрованого 9.02.08 Національною службою посередництва і примирення, звернувши увагу на питання пільгового обчислення стажу роботи у зоні відчуження.

Для врегулювання проблемних питань ядерно-енергетичного комплексу багатьом органам центральної виконавчої влади та ДП НАЕК «Енергоатом» доручено подати уряду проект фінансового плану «Енергоатом» на 2008 рік, передбачивши у ньому, зокрема, витрати, пов'язані з продовженням терміну експлуатації діючих та будівництвом нових енергоблоків, утриманням соціальної сфери; поступовим наближенням зарплати працівників вітчизняних АЕС до рівня оплати відповідних фахівців у Російській Федерації.

(Закінчення на 8-й стор.)

ПРОФСПІЛКОВИЙ ПРІОРИТЕТ — ЖИТТЯ І ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ

Умови та охорона праці: надійність потрібно підкріплювати відповідальністю

Як уже повідомляв «АУ» (№17—18, 2008 рік), незадовго до Всесвітнього дня охорони праці, який щорічно проводиться 28 квітня, відбувся III Пленум ЦК профспілки, на якому одним із основних обговорено питань про стан охорони праці на підприємствах ядерної енергетики та промисловості України й ухвалено щодо цього відповідну розгорнуту постанову.

Друкуємо докладніший звіт про роботу виїзного пленарного засідання.

РОБОТА МАЄ БУТИ БЕЗПЕЧНОЮ

(Із доповіді заступника
Голови Атомпрофспілки
Василя СТРУКА)

— Як відомо, охорона праці — це система заходів та засобів, спрямованих на збереження життя, здоров'я і працездатності людини у процесі трудової діяльності.

Важливе місце в цій системі відведено громадському контролю за додержанням законодавства про охорону праці, здійснення якого покладено на професійні спілки, їх об'єднання в особі своїх виборчих органів і представників. Це передбачено ст. 43 Конституції України, ст. 41 Закону України «Про охорону праці» та ст. 21 Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності», іншими нормативно-правовими актами.

Атомпрофспілка постійно турбується про створення на підприємствах, установах і в організаціях здорових і безпечних умов праці. Питання охорони праці чотири рази розглядалося на засіданнях пленумів ЦК профспілки. На виконання прийнятих рішень в Атомпрофспілці створена і функціонує технічна інспекція праці, на більшості підприємств працюють комісії профкомів з охорони праці та громадські інспектори, які є повноважними представниками профспілки з охорони праці.

У 2007 році представниками профспілки (особисто та спільно із службами охорони праці підприємств та органами державного нагляду) було проведено 760 перевірок та оглядів стану охорони праці, за результатами перевірок виявлено 1242 пору-

Фото Валерія ВАЛУЄВА (ВП ЧАЕС)

шення нормативно-правових актів з охорони праці. Надіслано роботодавцям 48 висновків та 83 подання щодо усунення порушень, а також 126 вимог про зупинення обладнання, що не відповідає нормативам з безпеки.

Аналізуючи стан умов та безпеки праці персоналу, слід зазначити, що за останні роки відбуваються позитивні зміни у вирішенні цих питань. Одним з основних показників поліпшення роботи з охорони праці у 2007 році стало зниження рівня виробничого травматизму.

Так, протягом 2007 року на підприємствах атомної енергетики та промисловості, які належать до сфери управління Мінпалівенерго, стався 31 випадок виробничого травматизму (у 2006 році — 41), у яких постраждало 34 особи (2006 рік — 43 особи), з них із смертельними наслідками 1 особа (2006 рік — 1). За 2007 рік на підприємствах сталося 2 групових нещасних випадки, у яких постраждало 5 осіб (2006 рік — 2 групових нещасних випадки, постраждало 5 осіб).

На підприємствах зони відчуження та ДСП ЧАЕС, які підпорядковуються МНС України, у 2007 році — 11 нещасних випадків (в т.ч. 1 смертельний).

Аналіз нещасних випадків 2007 року, свідчить, що основними причинами їх є:

— порушення вимог безпеки під час експлуатації устаткування, машин, механізмів тощо;

— незадовільний технічний стан виробничих об'єктів, будинків, споруд, територій, засобів виробництва та транспортних засобів;

— порушення трудової і виробничої дисципліни;

— порушення правил дорожнього руху.

Слід зазначити, що половина усіх нещасних випадків трапилась з організаційних причин, усунення яких не потребує великих капіталовкладень та матеріальних витрат. Тобто це не що інше як недбале ставлення до виконання власних обов'язків з боку керівництва служб та підрозділів.

Особливе занепокоєння викликають випадки порушення «Порядку розслідування і ведення обліку нещасних випадків, профзахворювань і аварій на виробництві» та спроби приховування нещасних випадків.

У лютому 2007-го під час перевірки «Журналу реєстрації звернень до СМСЧ-5» було виявлено спробу ухилення від розслідування нещасного випадку, що стався 31.01.07 під час експлуатації вантажопідіймального механізму із працівницею КП УЖКГ м. Славутич. Нещасний випадок було розслідувано як побутовий.

(Продовження на 2-й стор.)

КОЛЕКТИВНИЙ ДОГОВІР — ОСНОВА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ І ТРУДОВИХ ВІДНОСИН

Соціальний вектор ДП НАЕК «Енергоатом» незмінний

Колектив «Енергоатома» добиватиметься підвищення тарифу для компанії з 1 липня до рівня, достатнього для виконання Колективного договору на 2008—2009 роки у повному обсязі.

Таке рішення було затверджено на конференції трудового колективу 24 квітня.

Його прийнято у зв'язку з тим, що із 189 млн. гривень, які «Енергоатом» просив виділити у тарифі на 2008 рік на соціальний розвиток, НКРЕ врахувала лише 10 млн. гривень.

За словами т.в.о. президента компанії Данка Білея, видатки на соціальний розвиток цього року недостатньо були враховані у тарифі на електроенергію. Більше того, як це не парадоксально, але за вироблену понад план електроенергію минулого року компанія була оштрафована НКРЕ (Національною комісією регулювання електроенергетики). Цим поставлено під сумнів реалізацію Енергетичної стратегії та гарантії нарощування обсягу

виробництва електроенергії у країні, — зазначив він. — У 2007 році компанія наблизилася майже до стовідсоткового виконання умов колективного договору, але через відсутність коштів на капітальне будівництво житла та об'єктів соціально-побутового призначення не виконала один з найважливіших пунктів.

Заступник Голови Атомпрофспілки — голова профспілкового комітету Компанії Олександр Лич відзначив, що 22 квітня на зустрічі з керівниками атомної галузі та Атомпрофспілки Прем'єр-міністр Юлія Тимошенко запевнила повпредів «Енергоатома» та профспілки у сприянні розвитку ядерної енергетики та промисловості і дала принципову згоду на підвищення тарифу на електроенергію, що виробляється на АЕС (із врахуванням видатків на підвищення безпеки, соціальний розвиток, будівництво ХАЕС-3,4 тощо), а також доручила переглянути фінансовий план Компанії на 2008 рік.

На конференції наголошувалося на тому, що держава повинна визнати

атомну енергетику та промисловість стратегічною галуззю і ставлення до неї має бути відповідним, інакше Україна може втратити кадровий потенціал і займатися розвитком ядерної галузі просто не буде кому, адже сусідні країни (насамперед Росія та Білорусь) мають потребу у висококваліфікованих працівниках.

За підсумками конференції також було прийнято рішення забезпечити у 2008 році виконання у повному обсязі середньострокової інвестиційної програми компанії в частині будівництва житла, а також доручити спеціальній комісії узгодити зміни до колективного договору, продовжити вдосконалення системи оплати праці, передусім з наближення рівня тарифних ставок та посадових окладів працівників, що виконують допоміжні роботи, до працівників, які зайняті на основному виробництві.

(Докладнішу інформацію буде опубліковано).

Умови та охорона праці: надійність потрібно підкріплювати відповідальністю

(Продовження.
Початок на 1-й стор.)

Лише 30.03.07 після письмового звернення технічного інспектора до керівництва підприємства нещасний випадок було розслідувано та складено акт Н-1. Директора КП УЖКГ притягнуто до адміністративної відповідальності.

Також не був своєчасно розслідуваний нещасний випадок із слюсарем хімічного ВП «Запорізька АЕС», що стався 13.09.07 р. На сьогодні цей випадок уже ретельно розслідуваний та всебічно проаналізований. До посадових осіб, які не забезпечили дотримання вимог законодавчих та нормативно-правових актів з

потребує вирішення питання про виділення окремим рядком у тарифі на електроенергію відрахування коштів на охорону праці, від чого у подальшому значною мірою залежатиме реальний стан охорони праці в ДП НАЕК «Енергоатом» та контроль за використанням коштів на зазначені цілі.

При формуванні планів Комплексних заходів з охорони праці необхідно включати до них конкретні роботи з поліпшення умов, безпеки на робочих місцях та домагатися спільно службам охорони праці, адміністрації та профспілковим організаціям стовідсоткового їх виконання, але це

№442 і Методичних рекомендацій та Інструкції по заповненню Карт умов праці. Також були виявлені порушення у віднесенні робочих місць до переліку робочих місць із пільговим пенсійним забезпеченням, підтвердження права на щорічні відпустки.

Як відомо, відповідальність за своєчасне та якісне проведення атестації покладатиметься на керівника підприємства, організації, але профспілка не повинна стояти осторонь у вирішенні цих важливих для наших працівників питань.

Тому для забезпечення повноти та якості проведення атестації робочих місць за умовами праці, з метою усунення протиріччя та формування єдиного підходу з оцінки фактора радіаційної шкідливості під час атестації вважаємо за доцільне ініціювати перед Мінпаліверенерго України, МНС питання розробки разом із Міністерством охорони здоров'я, Міністерством праці та соціальної політики України «Методики проведення атестації робочих місць за умовами праці для підприємств атомної енергетики та промисловості».

Це питання є також актуальним і для підприємств зони відчуження та ДСП ЧАЕС, які постійно працюють в умовах впливу іонізуючого випромінювання.

Сьогодні погляди профспілки та Мінпаліверенерго і МНС України із зазначених питань повністю збігаються. Тож є велика надія на вирішення їх у подальшому.

Дещо складніше стан справ з охороною праці в атомній промисловості. На промислових підприємствах від 50 до 70 і більше відсотків основних виробничих фондів фізично і морально зношені та експлуатуються з істотними відхиленнями від вимог безпеки, що створює потенційну загрозу для працівників. Зокрема, у серпні 2007 року комісією Держгірпромнагляду (в якій також брав участь технічний інспектор праці Атомпрофспілки) було проведено комплексну перевірку ДП «Східний гірничо-збагачувальний комбінат». Було встановлено, що на комбінаті проводиться недостатня робота щодо виконання вимог Закону України «Про охорону праці».

Управління охороною праці на комбінаті має несистемний і неплановий характер, що не дозволяє оперативно одержувати об'єктивну і змістовну інформацію про ступінь відповідності об'єктів контролю (структурних підрозділів) вимогам стандартів, норм і правил безпеки.

Не встановлюються причини порушень та відступів від норм і вимог нормативних документів з охорони праці, не приймаються відповідні рішення щодо їх усунення та недопущення.

Комісією було виявлено значну кількість порушень у частині охорони праці та безпечного ведення робіт практично у всіх структурних підрозділах комбінату і, як висновок, роботу керівництва ДП «СхідГЗК» з охорони праці було визнано незадовільною.

Проте слід зазначити, що профспілковим комітетом СхідГЗК проводиться певна робота з охорони праці. Створена і працює комісія з охорони праці, розглядаються питання з охорони праці на засіданнях профкомів і цехкомів. Обрані громадські інспектори з охорони праці, але робота ведеться ще на низькому рівні. Проведено навчання і перевірку знань громадських інспекторів з охорони праці всіх підрозділів. До нового колективного договору ДП «СхідГЗК» включено обов'язкове залучення громадських інспекторів до перевірок з охорони праці. Тож є надія, що стан справ, який склався на комбінаті з охороною праці, буде поступово виправлятися.

Стосовно ДП «Дирекція підприємства, що будується на базі Новокосятинського родовища уранових руд». Розділ колективного договору «Охорона праці» тут виконується не в повному обсязі. Підземна група не забезпечена саморятівниками ШСМ-30 та індивідуальними ліхтарями СГТ-5 згідно з «Єдиними правилами безпеки...». Атестацію робочих місць проведено з порушенням постанови КМУ від 01.08.1992 року за №442. «Комплексні інженерно-технічні заходи щодо досягнення нормативів безпеки, гігієни праці та виробничого середовища, підвищення існуючого рівня охорони праці» — відсутні. Водночас профком ДП «Дирекція підприємства, що будується...» не проводить роботу з контролю за станом охорони праці. Створена, але не працює комісія з охорони праці, не задіяні й обрані громадські інспектори. Відсутня комісія з розслідування невинного (побутового) травматизму. Аналогічний стан справ з охороною праці у ТОВ «Восток-Руда».

Для поліпшення ситуації необхідно активізувати роботу комісії профкомів з охорони праці та громадських інспекторів. На засіданнях профкомів і цехкомів планово проводити розгляд питань з охорони праці.

Актуальними питаннями у сфері охорони праці на підприємствах атомної енергетики та промисловості були і залишаються забезпечення працівників сучасними засобами індивідуального захисту, спецодягом. На жаль, протягом останніх років уже стало традиційним проведення тривалих тендерних процедур, через які тільки у другій половині року укладаються договори та починається отримання спецодягу та ін.

Протягом 2007 року мали місце проблеми із своєчасним постачанням спецодягу на ЮАЕС, ХАЕС, ЗАЕС. Зокрема, на ЮАЕС через запізнілі тендери забезпеченість пер-

соналу спецодягом, спецвзуттям та засобами захисту на кінець року становила 83% від запланованого. Цьогоріч ситуація не покращилася.

Робітники і службовці не повністю забезпечені спецодягом, спецвзуттям та іншими засобами індивідуального захисту (ЗІЗ) у ДП «Дирекція підприємства, що будується...», ТОВ «Восток-Руда», ДСП ЧАЕС та на підприємствах Зони відчуження.

Потребують розробки Типові галузеві норми безплатної видачі спецодягу, спецвзуття та інших ЗІЗ для атомної промисловості.

У зоні відчуження тривалий період не відповідає санітарним нормам та раціону, що рекомендувало Мінорхорони здоров'я України, лікувально-профілактичне харчування в їдальнях ДП «Чорнобильсервіс». Вартість харчування становить 12,5 грн. на добу з урахуванням ПДВ. Ситуація поліпшується, але дуже повільно.

Турбує стан проведення медичних оглядів працівників під час прийому на роботу та у подальшому в процесі виробничої діяльності, правильним визначенням медичних показань, за якими працівника може бути допущено до роботи. Так, у 2007 році, на робочих місцях під час виконання трудових обов'язків померли «природною смертю» чотири особи. Це свідчить про те, що медичні висновки не завжди відповідають фактичному стану здоров'я працівників.

Викликає занепокоєння з боку Атомпрофспілки значна кількість професійних захворювань на ДП «СхідГЗК».

Слід зазначити, що ситуація з охороною праці в окремій галузі певною мірою пов'язана із станом справ в цілому у державі.

Останні роки реалізація державної політики у сфері охорони праці, визначеної чинним базовим законом, не була послідовною. Численні реорганізації органів державного нагляду за охороною праці, профільних міністерств призвели до істотної руйнації системи нагляду, і в результаті — самоусунення цих органів від належного виконання функцій комплексного управління охороною праці на державному рівні.

Тривалий період не усуваються недоліки в законодавстві про охорону праці і соціально-страхування від нещасних випадків, не забезпечено своєчасний перегляд великої кількості застарілих норм і нормативно-правових актів із цих питань. Зокрема, не розроблено і не затверджено національні нормативно-правові акти щодо забезпечення працівників лікувально-профілактичним харчуванням, молоком або іншими рівноцінними харчовими продуктами, мийними та знезаражувальними засобами тощо.

Безумовно, рівень впливу профспілки на стан охорони праці, додержання законних прав працівників з цих питань, а також об'єктивність розслідування нещасних випадків значною мірою залежать від кадрового забезпечення цього важливого напрямку роботи та рівня підготовки відповідних профспілкових працівників і активістів.

Незважаючи на окремі позитивні зрушення, що спостерігаються за останні два роки у зміцненні кадрів технічної інспекції праці, частина первинних профспілкових організацій повільно реалізує програмні напрями роботи Атомпрофспілки щодо запровадження (відновлення) громадського нагляду за охороною праці.

Не всі первинні організації перебудували належним чином роботу щодо здійснення ефективного громадського контролю за додержанням законодавства про охорону праці, не сповна використовують повноваження і права у цій сфері. Низькими темпами формується диездатний інститут громадських інспекторів, членів комісій та інших представників профспілок з питань охорони праці, запроваджується системне та якісне їх навчання.

Окремі комісії з охорони праці профкомів, обрані та навчені громадські інспектори практично не працюють або вони відсутні взагалі.

Повільно вирішується питання щодо створення комісій з питань охорони праці на підприємствах. Мета такої комісії є забезпечення пропорційної участі працівників у вирішенні будь-яких питань безпеки, гігієни праці та виробничого середовища.

Одним із важливих завдань комісії є також захист прав та інтересів потерпілих працівників під час розгляду питань щодо призначення їм страхових виплат за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань. Зокрема, комісії надано право приймати рішення про відсоток зменшення розміру одноразової допомоги потерпілому, якщо ушкодження здоров'я працівника настало не тільки з вини роботодавця, а й унаслідок порушення потерпілим нормативно-правових актів з охорони праці.

У разі, якщо така комісія не створена, це робитиме комісія з питань вирішення спорів при робочих органах виконавчої дирекції Фонду соціального страхування від нещасних випадків. Знаючи позиції Фонду та його страхових експертів під час розслідування нещасних випадків, які роблять усе, щоб не зв'язати випадок з виробництвом і тим самим скоротити свої витрати, стає зрозумілим, з якою у лапках «об'єктивністю» будуть вирішуватися ці питання у Фонді.

(Закінчення на 7-й — 8-й стор.)

охорони праці, вжито суворих заходів адміністративного та дисциплінарного впливу.

Разом з цим, слід відзначити, що представникам профспілок усіх рівнів, які беруть участь у розслідуванні нещасних випадків, потрібно більш принципово підходити до розслідувань, спроб безпідставного звинувачення потерпілого, а також ухилення від пов'язання нещасного випадку з виробництвом, в тому числі через побивання самого потерпілого втратити роботу або тиск з боку адміністрації. Тому треба й надалі підвищувати технічну грамотність представників профспілки з охорони праці та вести постійну роз'яснювальну роботу серед працівників щодо їх прав та гарантій захисту у разі станання нещасного випадку.

Стосовно стану справ на підприємствах ДП НАЕК «Енергоатом». Тут проводиться робота з питань охорони праці, функціонує відповідна служба Компанії, щорічно розробляються та переважно виконуються комплексні заходи для досягнення встановлених нормативів безпеки, гігієни праці та виробничого середовища, підвищення існуючого рівня охорони праці та культури безпеки.

Цілеспрямована робота служби охорони праці разом з представниками профспілки сприяла зниженню рівня виробничого травматизму з 23 випадків у 2005 році до 13 у 2006 та до 10 у 2007 році. Стабільний стан охорони праці є доказом визнання пріоритету життя та здоров'я працюючих, достатньо високого рівня культури безпеки та дисципліни в атомній енергетиці.

Сумарні витрати на заходи та засоби з охорони праці за 2007 рік у ДП НАЕК «Енергоатом» становили понад 75,2 млн. грн., або 0,76% від вартості реалізованої продукції. Таким чином, у Компанії були виконані вимоги ст. 19 Закону України «Про охорону праці» (0,5% вартості реалізованої продукції).

На 2007 рік у відокремлених підрозділах ДП НАЕК «Енергоатом» було заплановано виконання 220 Комплексних заходів з охорони праці вартістю понад 4,8 млн. грн. Фактично виконано 140 (64%) вартістю понад 13,5 млн. грн. (281%), що становить 0,14% від вартості реалізованої продукції ДП НАЕК «Енергоатом».

Коллективним договором передбачені витрати на Комплексні заходи у розмірі не менше 0,1% від вартості реалізованої продукції ДП НАЕК «Енергоатом», тобто Коллективний договір у цій частині виконано. Але це виконання сталося не за результатами здійснення всіх запланованих заходів (перенесено та знято з виконання 80 заходів вартістю 2 млн. 345,6 тис. грн.), а внаслідок збільшення вартості одного заходу.

Отже, фактичне планування та виконання Комплексних заходів, фінансування охорони праці, як і в минулі роки, залишаються проблемними питаннями для Компанії.

потребує також розуміння з боку самих працівників.

Відповідно до чинного законодавства із залученням профспілкових організацій протягом 2007 року у відокремлених підрозділах ДП НАЕК «Енергоатом» проводилась запланована робота з атестації робочих місць за умовами праці, робота щодо покращання умов праці персоналу та виведення працюючих з умов, які не відповідають санітарно-гігієнічним нормам.

Кількість робочих місць, що не відповідають санітарно-гігієнічним нормам, залишається значною. Це пов'язано з тим, що виробництво електро- та теплоенергії на атомних станціях є потенційно небезпечним, з роботою у шкідливих та важких умовах праці, а відхилення від санітарно-гігієнічних норм вимагає значних фінансових витрат або взагалом неможливо.

Особливістю роботи на АЕС є те, що окремі працівники виконують роботи в умовах радіаційної шкідливості лише у дні, коли виникає виробнична необхідність, при цьому до закінчення року вони можуть отримати і максимально допустиму річну дозу опромінення. Також можлива ситуація, коли працівник може отримати річну дозу опромінення раніше — до закінчення року до роботи у цих умовах, що згідно з Правилами радіаційної безпеки не допускається.

На жаль, питання оцінки радіаційної шкідливості під час проведення атестації робочих місць на сьогодні нормативно не врегульоване і тому виникає багато питань щодо надання пільг та компенсацій за особливо шкідливі умови праці, в яких працює персонал АЕС.

Зокрема, під час проведення атестації робочих місць персоналу електроцеху ВП РАЕС виникли питання щодо розмежування і проведення окремо атестації робочих місць у зоні суворого дозиметричного контролю та поза її межами, відповідно були складені на одне робоче місце по дві Карти умов праці, по два Листи спостережень для визначення права на пільгове пенсійне забезпечення та встановлення доплат.

На запит технічного інспектора праці Атомпрофспілки Гладіча М.В. до державної експертизи умов праці щодо складання Карт умов праці у цьому випадку було надано роз'яснення та видано відповідний «Висновок по експертизі якості проведення атестації робочих місць за умовами праці в електроцеху ВП РАЕС», в якому зазначено, що за наявних умов неможливо розмежувати і окремо провести атестацію для робочих місць персоналу ЕЦ у зоні суворого дозиметричного контролю та поза її межами. Подвійна атестація робочих місць за умовами праці проведена з порушенням Порядку, затвердженого постановою КМУ

ЗВІТ

Центрального комітету Професійної спілки працівників атомної енергетики та промисловості України про роботу у 2007 році

Згідно зі статистичними звітами профспілкових організацій на 01.01.2008 року на обліку в профспілці перебуває 78716 членів профспілки, в тому числі 11032 пенсіонерів, які об'єднуються 139 первинними та 5 об'єднаними профспілковими організаціями (353 цехових організацій, 1660 профгруп).

Профспілкове членство серед працюючих становить 92,9% (94,18% на 01.01.2007 року).

Штатних працівників у профспілкових організаціях налічувалося 87, у тому числі звільнених голів профкомів — 15, штатних працівників цехкомів — 17, у тому числі звільнених голів цехкомів — 11.

Найчисельнішими профспілковими організаціями є:

Східна групова організація профспілки — 16010 (-89) членів профспілки, первинна профспілкова організація ВП ЗАЕС — 13023 (+215), Южноукраїнська об'єднана організація профспілки — 10681 (+160) членів профспілки, первинна профспілкова організація ВП РАЕС — 8144 (-919) членів профспілки, первинна профспілкова організація ВП ХАЕС — 5542 (+157) членів профспілки.

Аналіз показує, що у 2007 році загальна кількість членів профспілки зменшилася на 2101 особу (в 2006-му збільшення кількості членів профспілки становило 157 осіб), а серед працюючих зменшилася на 1 583 особи (у 2006-му — на 341 особу).

Вибуло з членів профспілки за власним бажанням 735 осіб, із них: СМСЧ-5 (Славутич) — 46, ЧООП — 48, ППО ЗАЕС — 210, СхООП — 197 осіб.

По багаточисельних організаціях кількість членів профспілки від кількості працюючих становить:

- ВП ЗАЕС — 95,73% (2006 рік — 95,85%),
- ВП РАЕС — 96,05% (2006 рік — 96,28%),
- ВП ХАЕС — 97,19% (2006 рік — 96,6%),
- ЮООП — 99,42% (2006 рік — 98,99%),
- СООП — 96,58% (2006 рік — 97,09%),
- ДСП ЧАЕС — 85,66% (2006 рік — 90,94%),
- ДООП — 95,1% (2006 рік — 95,01%),
- ЧООП — 91,65% (2006 рік — 94,54%),
- ЕООП — 85,1% (2006 рік — 89,01%).

У цілому по Атомпрофспілці кількість членів профспілки від працюючих — 92,93 відсотка.

Включено до складу профспілки у 2007 році: ППО ДП «Мобільний рятувальний центр», ППО «Музична школа» (СхООП), ППО «Товариство ветеранів та інвалідів ліквідації аварії на ЧАЕС», ППО працівників апарату управління ДК «Укратомпром».

У Профспілці профспілкове членство серед працюючих у 2007 році порівняно з 2006 роком знизилось на 1,28%.

Членів профспілки віком до 35 років — 20237 (25,72%), жінок — 31 401 (39,9%), непрацюючих пенсіонерів — 11032 (14,02%).

Члени Атомпрофспілки працюють на підприємствах, в установах і організаціях, що належать до сфери управління Міністерства палива та енергетики України, Міністерства України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи, Міністерства охорони навколишнього природного середовища, Міністерства промислової політики, Міністерства освіти і науки України.

Організаційно-фінансове зміцнення профспілки, забезпечення згуртованості та єдності організацій профспілки залишалися в центрі уваги виборних органів профспілки протягом усього звітного періоду. Ця робота була спрямована на організаційне забезпечення діяльності Центрального комітету профспілки, його Президії, удосконалення організаційної структури профспілки та розробку нових документів з питань внутрішнього профспілкового життя, сприяння підвищенню рівня дисципліни та внутрішньоспілкової роботи.

Протягом звітного періоду проведено 1 (один) Пленум ЦК профспілки, на якому розглянуто та прийнято рішення з основного питання про порядок і розмір відрахувань до Фонду солідарності Атомпрофспілки, а також 4 (чотири) засідання Президії ЦК профспілки, на яких розглянуто та прийнято рішення з 96 питань.

За останні роки більше уваги приділено навчання профспілкового активу. Значно підвищився рівень навчального процесу та збільшилася кількість голів профкомів, цехкомів і голів їх комісій, які пройшли перепідготовку.

Відбулися 3 (три) навчальні семінари для членів ЦК профспілки, голів первинних профспілкових організацій, профспілкового активу з питань розвитку профспілкових організацій, фінансової роботи та молодіжної політики.

Усього за вказаний період пройшли навчання 100 профспілкових активістів.

Значна увага приділялася поліпшенню інформаційного забезпечення діяльності Профспілки та її організацій. Регулярно виходять у світ щотижнева газета «Атомник України» та інформаційно-методичний збірник «Бібліотечка газети «Атомник України». Надруковано та передано в профорганізації «Журнал профспілкового групового організатора», готується до випуску «Довідник керівника профспілкової організації». Постійно оновлювався інтернет-портал профспілки.

Надіслано первинним профспілковим організаціям для методичного керівництва і використання в роботі: «Збірник нормативних документів 2002—2007», примірники нової редакції Статуту Атомпрофспілки, витяги з Постанови ІV з'їзду, новий телефонний довідник.

Усе це сприяло поліпшенню інформування організацій профспілки, її членів про позицію та діяльність профспілки, дало можливість розширити на основі сучасних технологій оперативний зв'язок між виборними органами профспілки та її організаціями.

У 2007 році продовжено практику морального і матеріального заохочення профспілкових працівників та активу за досягнення певних результатів роботи. Так, Почесними відзнаками профспілки нагороджено 1 особу, відзнаками профспілки — 16 осіб, Почесною Грамотою ЦК профспілки — 35 осіб, Грамотою Президії ЦК профспілки — 97 осіб.

Ведеться робота з виготовлення та видачі профспілкових квитків нового зразка. Надруковано більше 80 тисяч профспілкових квитків.

Чимало зроблено для функціонування електронного документообігу, придбано комп'ютерне обладнання, ліцензійне програмне забезпечення та на виконання постанови Пленуму ЦК профспілки щодо мотивації профспілкового членства почалося поступове забезпечення фінансово слабких профорганізацій оргтехнікою.

Комп'ютерна техніка, що була у використанні в локальній мережі Атомпрофспілки за 2000 року, вже без вартості, але збережена у належному робочому стані у 2006—2007 роках передана первинним профспілковим організаціям. Так, було передано основні засоби з балансу Атомпрофспілки на баланс первинних профспілкових організацій: Дніпродзержинської, Енергодарської, Управління житлово-комунального господарства (м. Славутич), київського спецкомбінату «Радон», національного природного парку «Подільські Товтри», Севастопольського університету атомної енергії та промисловості.

Протягом звітного періоду було здійснено переобладнання локальної мережі профспілки, придбані сервери, які забезпечують доступ до електронних баз документів, законодавчої бази «Ліга-закон», сайта Атомпрофспілки. Придбано програмне забезпечення для серверів, противірусні програми. Також виконано технічне переобладнання робочих місць працівників апарату ЦК профспілки у центральному офісі і спеціалістів відділів правового захисту та охорони праці, які працюють у регіонах.

Загальна кількість звернень громадян, що надійшли на адресу Атомпрофспілки, — 24. Система роботи з такими документами порівняно з минулими роками оновилася. Завдяки електронній пошті, засобам зв'язку терміни проходження і виконання таких документів скоротилися. Жодна із скарг не була направлена особі, ді якої були оскаржені у заяві. За характером питань, що порушуються в листах, найбільше звернень надійшло з питань соціального захисту та правової допомоги, питань незаконного звільнення та скорочення штату чи посад.

Певну частину авторів звернень до профспілки становлять пенсіонери. Аналіз характеру звернень пенсіонерів, дані щодо кількості їх надходжень до Профспілки свідчать, що ця категорія залишається найменш соціально захищеною.

Щодо листів, заяв і скарг, які надійшли, можна констатувати, що по всіх вживалися відповідні заходи. Для детальнішого розгляду деяких з них та вирішення поставлених питань були створені комісії з виїздом безпосередньо до первинної профорганізації.

Службами правової роботи та охорони праці звернення громадян, що належать до їх компетенції, розглядаються безпосередньо спеціалістами вказаних відділів на місцях. Також вони проводять прийом з особистих питань безпосередньо у профкомі в зручний для заявників час. Забезпечується контроль звернень до остаточного вирішення порушених питань. Супроводження — від надання консультацій, написання заяв-позовів, аж до стадії повного вирішення. Такі нові підходи та організаційні заходи зменшили кількість звернень, які зазвичай надходили.

Керівництвом Профспілки, відділами апарату Профспілки, головами об'єднаних та первинних профспілкових організацій проводиться прийом з особистих питань за графіком, затвердженим у 2003 році Постановою Президії ЦК профспілки.

Питання соціально-економічного захисту членів профспілки розглядалися Президією ЦК профспілки. На виконання вимог Генеральної угоди та враховуючи інтереси Профспілки вживалися заходи щодо розробки та прийняття нових галузевих угод. Було укладено Галузеву угоду з Мінпаліверенго на 2007-2009 роки, а також Галузеву угоду з Мінпромполітики, Фондом державного майна України та Всеукраїнським об'єднанням обласних організацій роботодавців підприємств машинобудівної та металообробної галузей «Металіндустрія — Україна» спільно з іншими галузевими організаціями.

Найголовнішим у новій Галузевій угоді з Мінпаліверенго стало підвищення мінімальних гарантій з оплати праці, приведення розміру мінімальних гарантій оплати праці у залежності від розміру прожиткового мінімуму на працездатну особу замість законодавчо встановленої мінімальної заробітної плати. Тобто з дати підписання нової Галузевої угоди (з 13.09.2007 року) мінімальна місячна тарифна ставка (оклад) для працівників, які виконують некваліфіковану, малокваліфіковану або допоміжну роботу, почала визначатись у розмірі не менше 150% прожиткового мінімуму на працездатну особу для підприємств атомної енергетики, замість раніше встановлених 100% такого ж співвідношення та не менше 100% прожиткового мінімуму на працездатну особу для інших підприємств та організацій атомно-промислового комплексу замість 120% законодавчо встановленої мінімальної заробітної плати.

Для ДП НАЕК «Енергоатом» вимоги нової Угоди дали можливість запровадження 25-розрядної тарифної сітки та встановлення схем посадових окладів для працівників Дирекції цієї компанії на 10% більше, порівняно зі схемами посадових окладів відповідних працівників, які працюють на АЕС.

Було досягнуто домовленості, що схеми посадових окладів працівникам, які працюють за професіями, що відносяться до основної діяльності підприємства та не визначені додатками до укладеної угоди, встановлюються на підприємстві суб'єктами організації оплати праці.

Умовою Галузевої угоди є також те, що до «Переліку доплат та надбавок, що мають міжгалузевий характер, до тарифних ставок і посадових окладів об'єднань, підприємств і організацій» включено надбавку за роз'їзний характер роботи на період виконання робіт. Тобто за кожний день роботи в таких умовах вона визначена в межах добо-вих, затверджених Кабінетом Міністрів України для відряджень працівників в межах України.

Також було прийнято спільне зобов'язання, що при прийнятті рішення міністерством про ліквідацію економічно неактивних підприємств Мінпаліверенго разом з профспілкою вживатимуть подальших заходів, які б законодавчо сприяли погашенню заборгованості із заробітної плати працівникам цих підприємств.

З метою залучення та закріплення на виробництві молодих працівників міністерство та Профспілка домовилися в Галузевій угоді про рекомендації сторонам колективного договору підприємства включати до колективного договору зобов'язання стосовно: соціально-економічного захисту молоді та розвитку молодіжного руху; закріплення за молодими працівниками наставництва із складу висококваліфікованих кадрів працівників; надання фінансової допомоги молодим подружжям, що вперше взяли шлюб, у порядку і на умовах, передбачених колективним договором.

Галузевою угодою передбачено надання одноразової грошової допомоги громадянам похилого віку у зв'язку з виходом на пенсію згідно з чинним законодавством у розмірі, встановленому безпосередньо колективним договором.

Незважаючи на те, що ДСП «Чорнобильська АЕС» передано до сфери управління МНС України, в Галузевій угоді була закріплена норма щодо обов'язковості ДП НАЕК «Енергоатом» щомісячного надання ДСП «Чорнобильська АЕС» відомостей про середню заробітну плату працівників діючих АЕС за категоріями персоналу.

Також були внесені доповнення стосовно нових умов оплати праці працівників відомчої воєнізованої охорони, ДП «Бар'єр» та ДП «38 ВІТЧ». Конкретні мінімальні гарантії з оплати праці працівників ДП «38 ВІТЧ» були зазначені безпосередньо в доповненнях до вже прийнятої нової Галузевої угоди з Мінпаліверенго України.

Певні особливості має і нова Галузева угода з Мінпромполітики, Фондом державного майна України та Всеукраїнським об'єднанням обласних організацій роботодавців підприємств машинобудівної та металообробної галузей «Металіндустрія — Україна» на 2008—2009 роки. Вона набула чинності з 1 січня 2008 року. Цією Угодою закріплено, що «Мінпромполітики України забезпечує проведення у промисловому секторі економіки України єдиної соціальної, науково-технічної, інвестиційної політики. Цим Положенням передбачено, що рішення Мінпромполітики, прийняті в межах його повноважень, є обов'язкові для виконання центральними та місцевими органами виконавчої влади, підприємствами і організаціями всіх форм власності. Новітньою умовою стало також те, що «рішення про розподіл чистого прибутку, що залишається в розпорядженні державних підприємств, акціонерних, холдингових компаній, інших суб'єктів господарювання, у статутному фонді яких більш як 50% акцій (часток, паїв) належить державі, приймати за участю профспілок». Збережено на новий термін співвідношення між законодавчо визначеним розміром мінімальної зарплати та мінімальною тарифною ставкою робітника I розряду III сітки не менш як 1 до 1,25. Таке співвідношення було збережено з урахуванням вимог Закону України від 28 грудня 2007 року «Про Державний бюджет України на 2008 рік» (стаття 59), згідно з яким було визначено, що у 2008 році чотири рази має змінюватися законодавчо визначений розмір мінімальної заробітної плати, а саме: з 1 січня 2008 року — 515 гривень, з 1 квітня 2008 року — 525 гривень, з 1 жовтня 2008 року — 545 гривень, з 1 грудня 2008 року — 605 гривень. Виходячи з розрахунків тарифна ставка робітника I-го розряду перевищуватиме у 2008 році прожитковий мінімум на працездатну особу.

Мінімальний посадовий оклад техніків без категорії, як і в минулі роки, встановлено на рівні тарифної ставки робітника 3-го розряду III сітки.

До Угоди внесено також нове зобов'язання стосовно розробки та затвердження «Переліку робіт із шкідливими і важкими та особливо шкідливими і особливо важкими умовами праці», на яких встановлюється підвищена оплата праці.

Пролонговано до 2009 року пункт щодо забезпечення підвищення рівня середньої заробітної плати по підгалузях не менше ніж на 25 відсотків щороку.

Сторони соціального діалогу дійшли згоди стосовно авансових виплат заробітної плати працівникам. Тобто заробітну плату за першу половину місяця зобов'язали роботодавці виплачувати пропорційно відпрацьованому часу, а не у розмірі не більше 40 відсотків місячної заробітної плати, як це практикувалось у минулі роки.

Мінпромполітики взяло на себе зобов'язання розробити за участю профспілок «Галузеву програму поліпшення стану безпеки, гігієни праці та виробничого середовища на 2008—2012 роки Мінпромполітики України» в місячний термін після затвердження загальнодержавної програми. Сторони також домовилися вважати цю програму невід'ємною частиною Галузевої угоди.

Також згідно з цією Угодою Мінпромполітики зобов'язано ініціювати перед відповідними державними органами розробку та затвердження в 1 півріччя 2008 року Положення про безкоштовну видачу молока для працюючих на виробництві зі шкідливими умовами праці. А також нормативи видачі працюючим мила та інших знезаражувальних засобів. Конкретизовано терміни навчання працівників, а також профактиву з охорони праці, а саме, не рідше одного разу на три роки за рахунок коштів підприємства.

З метою підвищення соціального захисту працівників підприємств упродовж 2008 року буде опрацьована доцільність створення галузевих професійних пенсійних фондів за участю працівників підприємств згідно з чинним законодавством. Також обумовлено додаткові соціальні виплати, а саме для:

- одноразової грошової допомоги при виході на пенсію за віком чи по інвалідності;
- щомісячної доплати до пенсії пенсіонерам (колішнім працівникам підприємств);
- надання працівникам та їхнім дітям путівок на лікування, відпочинок і до дитячих оздоровчих таборів з повною або частковою оплатою.

З метою посилення соціально-економічного захисту молоді, підвищення її активності у вирішенні виробничих і соціальних завдань розділ 10 «Робота з молоддю» доповнений 6 новими пунктами.

У нових галузевих угодах були приведені у відповідність назви професій згідно з Класифікатором професій ДК 003:2005.

За період з 01.06.2007 року по 01.01.2008 року Профспілці вдалося стабілізувати середньооблікову чисельність працівників в еквіваленті повної зайнятості. Так, наприклад, середньооблікова чисельність працівників в еквіваленті повної зайнятості в атомно-промисловому комплексі становила: за перші 5 місяців 2007 року — 46330 осіб; за 12 місяців 2007 року — 46253 особи. В ДП НАЕК «Енергоатом» ця чисельність скоротилася на 317 осіб, а на інших підприємствах та в організаціях навпаки збільшилася на 240 осіб. Водночас, безпосередньо на атомних електростанціях чисельність зростає майже на 100 осіб. У зоні відчуження (з урахуванням ДСП «Чорнобильська АЕС») середньооблікова чисельність працівників в еквіваленті повної зайнятості залишається стабільною.

Умови та охорона праці: надійність потрібно підкріплювати відповідальністю

(Закінчення.)

Початок на 1-й стор.)

У грудні минулого року з метою плано-мірної підготовки до Пленуму ЦК Атомпрофспілки на засіданні Президії ЦК було прийнято рішення про проведення первинними профспілковими організаціями аналізу стану охорони праці в 2007 році та визначення основних напрямів з цієї роботи на 2008 рік і надання відповідної інформації до ЦК Атомпрофспілки. На жаль, ми знову зустрілися з проблемою виконавської дисципліни, своєчасно інформації надали тільки Східна, Дніпродзержинська, Чорнобильська об'єднані організація профспілки, а також профорганізації ЗАЕС та ЮУАЕС.

Безпека і гігієна праці та виробничого середовища, рівень охорони праці та культура безпеки країні там, де більше виділяється грошей на зазначені цілі, де відповідальніше ставиться до цих питань адміністрація, де профспілка забезпечує не формальний, а справді дійовий контроль за цими заходами.

«ДОСИТЬ ВИСОКИМ Є ЩЕ РІВЕНЬ ВИРОБНИЧОГО ТРАВМАТИЗМУ...»

(Із виступу Вадима МІЩЕНКА, заступника директора департаменту фізичного захисту, пожежної безпеки та безпеки життєдіяльності — начальника відділу пожежної безпеки Мінпаліверенерго України)

— Міністерство палива та енергетики України у межах своїх повноважень забезпечує реалізацію державної політики у сфері охорони праці на підприємствах атомної енергетики та промисловості України та поглиблює співробітництво з Атомпрофспілкою з питань організації безпечних умов праці. Так, 13 вересня 2007 року укладено Галузеву угоду між Мінпаліверенерго та Атомпрофспілкою на 2007—2009 роки, якою встановлено основні норми, принципи та взаємні зобов'язання сторін стосовно регулювання соціально-економічних та трудових відносин у галузі.

Згідно з наказом Мінпаліверенерго №572 від 23.11.2007 року підрозділи міністерства вживають відповідно до своєї компетенції заходи щодо забезпечення контролю за виконанням Галузевої угоди. Наказом Мінпаліверенерго №314 від 27.06.2007 року затверджено галузеву програму поліпшення стану безпеки, гігієни праці та виробничого середовища на підприємствах ПЕКУ на 2007—2011 роки.

З огляду на організаційну структуру атомно-промислового комплексу (АПК) визначальним в організації охорони праці є її стан на найбільших підприємствах. Це ДП НАЕК «Енергоатом», ДП «СхідГЗК», ДНВП «Цирконій», ДП «Смоли», ДП «Придніпровський завод кольорових металів» і Севастопольський національний університет ядерної енергії та промисловості України.

випадків, професійних захворювань, та здійснено профілактичні заходи, визначені комісіями за підсумками розслідування цих причин. Проте ще спостерігається високий рівень профзахворювань на ДП «СхідГЗК». У 2007 році на цьому підприємстві зареєстровано 45 випадків професійних захворювань, що порівняно з 2006 роком менше на 47 випадків, але є динаміка зростання профзахворювань, яка має місце на Смолінській шахті — 45 випадків і 68 — відповідно у 2005 і 2006 роках. Оскільки на персонал, задіяний на урановому виробництві, впливає радіаційний фактор, під індивідуальним дозиметричним контролем перебуває 2536 осіб з числа персоналу категорії А.

Витрати на навчання та перевірку знань на підприємствах атомно-промислового комплексу становили понад 584 тис. грн. У тому числі ДП НАЕК «Енергоатом» — 418 тис. грн., ДП «СхідГЗК» — 159 тис. грн., ДНВП «Цирконій» — 3,558 тис. грн., ДП «Придніпровський завод кольорових металів» — 2,1 тис. грн. і Севастопольський профільний університет — 1 тис. грн.

Результатом роботи, проведеної Мінпаліверенерго та підприємствами атомно-промислового комплексу протягом 2007-го та у першому кварталі 2008 року, є зниження рівня виробничого травматизму, але він все ж таки залишається ще досить високим. Торік на підприємствах ядерної енергетики та атомно-промислового комплексу стався 31 випадок виробничого травматизму, позаторік — 41, постраждало 34 і 43 особи відповідно, зі смертельними наслідками — по одній особі. Протягом трьох місяців 2008 року сталося сім випадків виробничого травматизму, у 2007-му — також сім випадків, постраждало вісім і сім осіб відповідно.

Вирішення питань промислової безпеки, підвищення надійності та удосконалення технічного стану обладнання, створення безпечних і здорових умов праці — на це буде в подальшому спрямована робота міністерства.

ПРАЦЮЮТЬ ЛЮДИ У ЗОНІ РАДІАЦІЙНИЙ... ЗАХИСНИМИ ЗАСОБАМИ ВОНИ ЗАБЕЗПЕЧЕНІ НА 90 ВІДСОТКІВ

(Із виступу Олександра ГАВРИЛЕНКА, голови первинної профорганізації, начальника сектору екології та охорони праці державного департаменту — Адміністрації зони відчуження і зони безумовного (обов'язкового) відселення)

— На території зони відчуження розташовано 11 підприємств, які підпорядковані Міністерству України з питань надзвичайних ситуацій і виконують такі основні функції, як зняття з експлуатації Чорнобильської атомної електростанції та перетворення об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему, переробка та захоплення радіоактивних відходів, проведення екологічного моніторингу навколишнього середовища і дозиметричного контролю, а також науковий

Відповідно до наказу Міністерства охорони здоров'я України від 21.05.2007 року щорічно проводяться періодичні медичні огляди для всіх осіб, які працюють у зоні відчуження. Медогляди проходять в спеціалізованих медико-санітарних частинах №16 та №5. Для 1368 працівників було проведено 15 тис. 550 радіаційних процедур, у санаторіях оздоровлено 687 працівників, у будинках відпочинку та пансіонатах — 374. Тих, хто працює в умовах підвищеної небезпеки, щорічно застраховують від нещасних випадків на виробництві. Додатково працівники зони застраховані від усіх нещасних випадків в акціонерній страховій компанії «Енергополіс». За 2007 рік по підприємствах зони відчуження було складено акти за формою Н-1 на 12 випадків, у тому числі один випадок зі смертельним наслідком. Втрата працездатності становила 244 години-днів. Витрачено на відшкодування потерпілим 18 тис. 708 грн. За фактом нещасних випадків на підприємствах зони видано накази, розроблено комплекс заходів з їх запобігання.

Щодо стану умов праці та безпеки праці. Відповідно до звітів підприємств зони відчуження на кінець 2007 року на 21 тис. 260 машинах, устаткуваннях та механізмах, транспортних засобах працювало 53 тис. 84 працівники. На підприємствах використовуються 43 машини, які вичерпали передбачений паспорт ресурсу роботи, на них задіяні 23 особи. Мають сертифікати 4727 машин, на них працює 5384 працівники. Всі технологічні процеси зони відчуження відповідають вимогам нормативних актів про охорону праці та мають сертифікати. На них працює 4991 особа.

Під впливом підвищеного рівня іонізуючого випромінювання працюють 6715 працівників. З них в умовах, що не відповідають санітарно-гігієнічним нормам, за результатом атестації робочих місць — 88 працівників. За роботу зі шкідливими умовами праці працівники отримують пільги та компенсації. Їм надаються додаткові відпустки, згідно зі Списком №1, додаткові відпустки, передбачені колективною угодою. Вони мають скорочений робочий тиждень і доплати за умови праці, право на пільгову пенсію.

Лікувально-профілактичне харчування на сьогодні забезпечують 8 їдалень на 388 місць. Торік на лікувально-профілактичне харчування витрачено 11 млн. 228 тис. грн. Цього року міністерство запланувало розробити і впровадити раціони і новітні технології виготовлення продуктів харчування радіаційного захисту, призначених для працівників зони відчуження.

Засобами індивідуального захисту вони були забезпечені на 90%.

«НА ОДЕССКОМ СПЕЦКОМБІНАТЕ «РАДОН» ДИРЕКТОР ВООБЩЕ ОТМЕНИЛ ЛЕЧЕБНО-ПРОФИЛАКТИЧЕСКОЕ ПИТАНИЕ»

(Із виступлення Віктора РЯБУХИ, президента первинної профорганізації Харківського державного спеціалізованого спецкомбіната «Радон»)

— Хочу привернути увагу к проблемам підприємств Українського державного об'єднання «Радон». Сюда входять шість межобластних спецкомбінатів, которые занимаються работами по обращению с радиоактивными отходами не атомно-энергетического комплекса. Это медицина, наука, промышленность. А специфика наших предприятий в том, что они очень малочисленны. На спецкомбинате, например, работает в среднем 50—70 человек. В составе шести спецкомбінатов примерно трудится 400 человек, из которых только половина непосредственно работает с источниками ионизирующих излучений.

Мы — предприятия, которые не дают прибыли, поэтому наши убытки нам покрывает бюджет, это создаёт определенные трудности в работе. Большая головная боль по обеспечению сотрудников лечебно-профилактическим питанием. Из-за того, что нормативная отечественная база отсутствует, мы пользуемся постановлением 1977 года (ВЦСПС и Минтруда СССР). Там по части обращения с радиоактивными материалами шесть пунктов, но напрямую о профессиях, связанных с ними, не сказано ничего. Поэтому мы должны втискиваться в пункт, который звучит: «проведение лабораторных и иных работ». В последнее время администрация испытывает серьезное давление со стороны проверяющих органов, потому что из-за малочисленности коллективов мы не можем позволить себе столовых, а система общественного питания отсутствует и прикормиться нам не к кому. Поэтому мы вынуждены спецпитание давать в виде наборов раз в месяц. А это проверяющим не очень нравится. До первого апреля суточная стоимость продуктов была шесть грн., сейчас — девять. Да и то зависит это от воли конкретных руководителей. В частности, на Одесском спецкомбинате директор вообще отменил лечебно-профилактическое питание.

Какой выход? Просил бы Пленум, хотя бы в констатирующей части решения, выразить озабоченность тем, что задерживается работа по разработке национальных правил обеспечения лечебным профилактическим питанием. Выход вижу в том, чтобы при заключении Отраслевого соглашения с МНС отдельным пунктом включить, что право на лечебно-профилактическое питание имеют работники спецкомбината, непосредственно выполняющие работы по обращению с радиоактивными отходами.

«ОБРАЩАЮСЬ К ПРОФИЛЬНЫМ МИНИСТЕРСТВАМ С ТРЕБОВАНИЕМ...»

(Із виступлення Василя КИСИЛЕВА, председателя профкома ГНПП «Цирконій»)

— Центральный комитет профсоюза очень правильно сделал, организовав службы правовой защиты, технических инспекторов труда. У нас прекрасный юрист Шаповалов и техинспектор Скуба. Очень приятно иметь дело с людьми, которым не безразлична их работа. У нас гораздо меньше стало проблем с охраной труда, меньше спорных вопросов.

На підприємствах АПК розроблено комплексні заходи щодо досягнення встановлених нормативів безпеки, гігієни праці і виробничого середовища, підвищення існуючого рівня охорони праці, запобігання виробничому травматизму, професійним захворюванням і аваріям та здійснюється контроль за їх виконанням, забезпечується додержання вимог чинного законодавства щодо прав працівників у галузі охорони праці.

Сумарні витрати на заходи з охорони праці на підприємствах атомно-промислового комплексу становили за 2007 рік 99 млн. 838 тис. грн. З них ДП НАЕК «Енергоатом» — 75 млн. 365 тис. грн., ДП СхідГЗК — 19 млн. 870 тис. грн., ДНВП «Цирконій» — 2,3 млн. грн., ДП «Смоли» — 1,6 млн. грн., ДП «Придніпровський завод кольорових металів» — 75 тис. грн., Севастопольський профільний університет — 341 тис. грн., ДП «Дирекція підприємства, що будується, на базі Новокосятинівського родовища уранових руд» — 381 тис. грн.

Здійснено також обов'язкове соціальне страхування від нещасних випадків працівників підприємств відповідно до Закону України «Про загальнообов'язкове соціальне страхування від нещасних випадків і профзахворювань, що спричинило втрату працездатності».

Проводиться робота щодо усунення причин, що призводять до нещасних

спровід робіт, ведення лісового господарства, експлуатація водоохоронних споруд. Координацію діяльності служб охорони праці кожного з підприємств проводить сектор екології та охорони праці державного департаменту АЗВ, а також відділ охорони праці державного спеціалізованого підприємства «РУЗОД».

Протягом 2007 року на підприємствах МНС зони відчуження, на яких працює в середньому сім тисяч осіб (з них дві тисячі жінок), було вжито цільових заходів щодо поліпшення охорони і безпеки праці, зниження виробничого травматизму та професійних захворювань. Витрачено 15 млн. 98 тис. 186 грн., у тому числі на забезпечення працівників засобами індивідуального захисту — 5 млн. 405 тис. грн., на придбання мийних засобів — 2 млн. 444 тис. грн., на організаційно-технічні заходи витрачено 1 млн. 60 тис., на інші заходи — 88 тис. 470 грн.

Торік на підприємствах зони відчуження державним департаментом — АЗВ проведено п'ять комплексних перевірок стану охорони праці, також сто «Днів охорони праці», 69 комплексних перевірок з питань охорони праці. Працівникам охорони праці підприємств видано 458 приписів, при цьому виявлено 3273 порушення та недоліки. На 18 робочих місцях була заборонена їх експлуатація, 45 працівників не допущено до роботи.

Трудно говорить об охране труда на производстве, которое с первого января 2008 года не произвело ни тонны циркония, ни тонны тетрафторида. Но тем не менее проблема о типовых нормах обеспечения средствами защиты работников особо вредных производств тянется очень давно. У нас положено работнику по типовым нормам резиновые сапоги. Хотелось бы видеть того, кто писал эти нормы. Как выходит в резиновых сапогах восемь часов, да еще зимой? При этом портянки не положено. Поэтому в колдоговоре приходится писать отдельную статью, и, естественно, из средств предприятия. Вместо сапог — пишем ботинки, и тоже из средств предприятия. Про полотенце почему-то забыли, про чепчики на голову и многое другое. Но мы для того и собираемся на таких коллективных мероприятиях, чтобы исправить допущенные когда-то кем-то неточности. Прошу обратиться к профильным министерствам с требованием об упорядочении норм обеспечения средствами индивидуальной защиты в соответствии с требованиями технологического регламента. Это должны быть современные средства защиты.

Сегодня ведется подготовка предприятия к переходу на хлоридную технологию производства, но никто пока из департамента по охране труда не думает о сред-

ствах защиты в новых условиях технологического процесса. А влияние фтора от хлора совершенно отличаются. Есть специфические средства защиты, которые надо сегодня разрабатывать и вносить в эти правила.

Есть проблемы и по обслуживанию медико-санитарными частями. Фтор на нашем производстве съедает все зубы, но почему-то никто не относит отсутствие зубов у работника к профессиональному заболеванию. В колдоговор мы внесли пункт о том, чтобы для работников фтористого производства обеспечить зубопротезирование. Но при отсутствии денег это возможно сделать одному-двум сотрудникам в год. Профсоюзный комитет может проплатить лечение, это у нас в уставной деятельности записано, а протезирование не относится к лечению и никто не берет на себя ответственности принять счет на лечение.

«ПЛЕНУМ ПРОВОДИТСЯ ДЛЯ ТОГО, ЧТОБЫ ВЫРАБАТЫВАТЬ КОЛЛЕКТИВНЫЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ ДЛЯ РЕШЕНИЯ КОНКРЕТНЫХ ВОПРОСОВ»

(Из выступления Николая ТЕТЕРИНА, представителя Атомпрофсоюза — председателя Совета председателей Чернобыльской объединенной организации профсоюза)

— В проект постановления предлагаю внести такой пункт. Это непосредственно

У складі президії засідання — новообраний заступник Голови Профспілки Павло ПРУДНИКОВ (ліворуч), заступники Голови Профспілки Олексій ЛИЧ та Василь СТРУК (праворуч крайній) і Голова Профспілки Валерій МАТОВ

касається нас, работников зоны отчуждения — МЧС Украины обеспечить в третьем квартале 2008 года финансирование лечебно-профилактического питания предприятий зоны согласно нормативным требованиям.

Первичные профсоюзные организации должны вырабатывать на таком Пленуме конкретные предложения, чтобы они могли войти в проект постановления. Если на своем уровне мы не можем решить какую-то проблему по охране труда, нужно выносить

ее на уровень центрального комитета и давать задание отделу охраны труда Атомпрофсоюза, чтобы там этот вопрос отработывали. Следует в проект постановления записать: в месячный срок подготовить проблемные вопросы по охране труда, которые должны быть решены на государственном уровне, направить их в отдел охраны труда ЦК Атомпрофсоюза для решения.

Мы говорим о проблемах Списка №1 по зоне отчуждения, мы второй год пытаемся их решить, целесообразно записать в проект постановления, что Министерство труда и социальной политики Украины должно решить этот вопрос на предприятиях зоны отчуждения.

Для обговорення питань порядку денного, внесення пропозицій і доповнень до проектів постановок декілька учасників пленуму брали слово безпосередньо із зали засідання.

На Пленумі Центрального комітету Профспілки було вирішено внести зміни до складу ЦК та його постійних комісій, затвердити звіт про роботу ЦК профспілки у 2007 році (друкується у цьому номері на 3–6 стор.), «Положення про постійну комісію ЦК профспілки з питань організаційної роботи, профспілкового навчання та інформаційної політики» та обрати заступником Голови Атомпрофспілки Павла Вікторовича Пруднікова, завідувача відділу організаційної роботи ЦК профспілки.

Фото з Пленуму Миколи ВАРЧИНОГО

Представник Атомпрофспілки в Дніпродзержинській об'єднаній організації профспілки Тамара ФЕДОРЕНКО, удостоєна звання «Заслужений працівник профспілок України», приймає щирі вітання від колег

Мальовничий ворзельський санаторій «Перемога» — місце проведення Пленуму

ПОСТАНОВА ПЛЕНУМУ ЦК ПРОФСПІЛКИ ВІД 22.04.2008 РОКУ №Пл-3-2 (сmt. ВОРЗЕЛЬ)

Про стан охорони праці на підприємствах атомної енергетики та промисловості

Разом вийти на позитивний результат

(Закінчення. Початок на 1 стор.)

Разом з проектом фінплану доручено подати пропозиції щодо внесення змін у бік збільшення діючого тарифу на атомну електроенергію.

Більш конкретна й представницька нарада у площині виконання попередніх доручень Прем'єр-міністра пройшла 6 травня під головування керівника групи радників глави уряду Віталія Гайдюка. На цій зустрічі, що тривала близько 4,5 год., так би мовити, впритул підійшли до практичного втілення завдань Прем'єр-міністра, зокрема, передбачається збільшити атомний енергетариф до 15,5–16 коп. за 1 кВт/год. (нині — 11 коп.), включивши в нього кошти на перспективні програми розвитку галузі, включаючи соціальний пакет.

Буде закладено в енерготариф зростання найближчим часом середньомісячної зарплати по НАЕК на 20 з лишком відсотків. Планується асигнування будівництва житла для працівників АЕС за рахунок іпотечного кредиту (не менш як упродовж 20 років з мінімальною собівартістю), що рефінансуватиметься Державною іпотечною установою.

Йшлося також і про кадрові проблеми на ДП «СхідГЗК». Мінпаливенерго за участю Атомпрофспілки мають невдовзі прийняти щодо цього виважене рішення. Це доручення від Прем'єр-міністра.

І, нарешті, стосовно наддесятирічної заборгованості у зарплаті працівникам ДП «ПХЗ» вирішено, що Кабмін вносить зміни до держбюджету-2008 і поверне заборговану суму (1,3 млн. грн.) через цільовий Фонд з ліквідації наслідків реорганізації підприємств.

Як наголосив Голова Атомпрофспілки Валерій Матов, про результати вирішення питань, порушених на цих зустрічах, Атомпрофспілку буде поінформовано окремо. Це особисто підкреслила Прем'єр-міністр України Юлія Тимошенко.

Пленум ЦК Атомпрофспілки зазначає, що на підприємствах атомної енергетики та промисловості України проводиться робота по забезпеченню виконання Закону України «Про охорону праці», інших законодавчих і нормативних актів щодо створення працюючим належних умов праці, розробляються та в основному виконуються комплексні заходи щодо досягнення встановлених нормативів безпеки, гігієни праці та виробничого середовища, підвищення існуючого рівня охорони праці та культури виробництва.

При профспілкових організаціях створені і працюють комісії з охорони праці, які виконують контрольні функції профспілки за основними напрямками роботи — спільно з роботодавцями розробляються та контролюються виконання комплексних організаційно-технічних заходів по досягненню необхідних нормативів безпеки, гігієни праці та виробничої сфери, підвищенню діючого рівня охорони праці і культури виробництва, профілактиці виробничого травматизму, профзахворювань, контролю виконання сторонами зобов'язань по колективному договору.

Постійна увага до вирішення питань охорони праці, створення безпечних та нешкідливих умов праці для персоналу атомних електростанцій, проведення навчання та перевірки знань з охорони праці, цілеспрямована робота служби охорони праці разом з профспілковим активом призвели до стабільно низького рівня травматизму, який з року в рік зменшується (2005 р. — 23 нещасні випадки, 2007 р. — 10).

Разом з тим, на багатьох підприємствах, особливо на підприємствах промисловості 50–70 і більше відсотків основних виробничих фондів експлуатуються з істотними відхиленнями від вимог безпеки, що створює потенційну загрозу для працюючих. Не завжди в розмірах, передбачених законодавством, виділяються кошти на охорону праці.

Погіршення умов праці, особливо на підприємствах промисловості та підпорядкованих МНС України, незадовільне забезпечення працівників засобами індивідуального й колективного захисту (на 50–60 відсотків від встановлених норм) приводить до недовіри членів профспілки профспілковим організаціям, їх лідерам у відстоюванні своїх прав та конституційних гарантій.

Пленум Центрального комітету профспілки **ПОСТАНОВЛЯЄ:**

1. Визнати, що роботодавцями та профспілковими організаціями підприємств та організацій атомної енергетики та промисловості України проводиться послідовна робота

зі створення працюючим належних умов праці, побуту і відпочинку відповідно до Закону України «Про охорону праці», норм галузевих угод та колективних договорів.

2. З метою забезпечення працюючим їх конституційних прав на належні і безпечні умови праці рекомендувати керівникам підприємств та організацій:

2.1. Протягом I півріччя 2008 року провести спільні засідання з профспілковими організаціями з розгляду стану справ зі створення працівникам належних умов праці, побуту і відпочинку, профілактики виробничого травматизму, забезпечення працюючих засобами індивідуального та колективного захисту, спеціальним одягом і взуттям тощо.

2.2. Провести протягом року обстеження, необхідний ремонт або реконструкцію приміщень і споруд, робота в яких пов'язана з підвищеним рівнем небезпеки для працюючого персоналу.

2.3. Розробити та запровадити додаткові запобіжні заходи щодо забезпечення працівників сучасними засобами індивідуального та колективного захисту, спецоодягом.

2.4. Вжити заходів щодо удосконалення порядку та поліпшення якості медичного огляду працівників шляхом зміцнення і поглиблення співпраці з медичними установами; посилення контролю за допуском до робіт залежно від стану здоров'я; окремо звернути увагу на особливості роботи з електроустановками, висотні та інші роботи підвищеної небезпеки.

2.5. Забезпечувати на всіх рівнях посилення мотивації працівників до безпечної праці, стимулювання зменшення ризику травмування та профзахворювань на виробництві. Провести на підприємствах змагання бригад з питань безпечної виконання робіт; конкурси за безпечну працю: «Кращий працівник», «Краща виробнича дільниця (бригада)», «Кращий за професією», «Кращий громадський інспектор» тощо, з відзначенням та заохоченням кращих працівників підприємств.

2.6. Залучати до участі у проведених цільових, комплексних перевірок з охорони праці технічних інспекторів праці ЦК Атомпрофспілки.

3. Запропонувати Мінпаливенерго розробити та затвердити Типові галузеві норми безплатної видачі спецодягу, спецвзуття та інших ЗІЗ для підприємств і організацій атомної промисловості.

4. Запропонувати Мінпаливенерго спільно з Міністерством охорони здоров'я, Міністерством праці та соціальної політики за

участю Атомпрофспілки з метою усунення протиріч та формування єдиного підходу з оцінки фактора радіаційної шкідливості під час проведення атестації робочих місць, розробити Методику проведення атестації робочих місць за умовами праці для підприємств атомної енергетики та промисловості.

5. Звернутися до МНС з вимогою щодо забезпечення працівників підприємств Зони відчуження та спелекомбінатів «Радон» лікувально-профілактичним харчуванням відповідно до встановлених нормативів.

6. Первинним профспілковим організаціям вважати одним з головних напрямів своєї діяльності здійснення громадського контролю за створенням безпечних і нешкідливих умов праці, необхідних виробничо-побутових умов, забезпечення працівників спеціальним одягом, взуттям та іншими засобами індивідуального та колективного захисту:

6.1. Суттєво підвищити рівень громадського контролю за охороною праці, повною мірою реалізувати вимоги ст. 41 Закону України «Про охорону праці» та ст. 44 щодо відповідальності за порушення вимог охорони праці. Забезпечити на якісно новому рівні участь членів комісії профкомів та громадських інспекторів з охорони праці в щоденній роботі по контролю за станом охорони праці.

6.2. Повною мірою використовувати механізм колдоговірної регулювання питань охорони праці, захисту прав та інтересів працівників у цій сфері, надавати принципову оцінку виконанню колдоговірних зобов'язань з охорони праці.

6.3. Приділяти належну увагу якісному формуванню комплексних заходів щодо досягнення встановлених нормативів або підвищення існуючого рівня охорони праці в умовах діючого виробництва, достатньому фінансуванню та цільовому витрачання коштів на зазначені заходи.

6.4. Підвищити вимогливість до представників профспілок, які беруть участь у розслідуванні нещасних випадків і профзахворювань, забезпечити їх принципове й об'єктивне ставлення до визначення обставин, причин і кваліфікації цих випадків та захист інтересів потерпілих.

6.5. Запровадити в практику роботи обов'язковий розгляд кожного нещасного випадку на засіданні профспілкового органу з принциповою оцінкою причин цих випадків, дій або бездіяльності посадових осіб, а також змісту й повноти заходів щодо соціального захисту потерпілих.

Голова профспілки

В.О.Матов

Засновник: Професійна спілка працівників атомної енергетики та промисловості України

Видавець: Редакція газети «Атомник України»

Адреса редакції: вул. Шота Руставелі, 39/41, оф. 708, м. Київ, 01033
Газета «Атомник України»

Головний редактор
Микола ПЕТРИЧЕНКО
Телефон/факс: 496-52-98
E-mail: atomnik@union.kiev.ua
atomnik@gmail.com

Газета виходить щотижня
Індекс — 21766

За точність викладених фактів відповідальність несе автор
Редакція листується з читачами лише на сторінках газети
При передруку посилання на «Атомник України» обов'язкове

Свідоцтво про реєстрацію
КВ № 4480 від 21.08.2000 року

Газета віддрукована у ВАТ «Видавництво „Київська правда“»: 04136, Київ-136, вул. Маршала Гречка, 13.

Замовлення 1227 Тираж 5100
Ціна договірна